

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: : АРА-2023/45/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Улаанбаатар хот 2023 он</p>	<p>Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Т.Байгалмаа Утас: 70333141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Д.Нэргүйбаатар Утас: 70332680 Цахим хаяг: Nerguibaatar@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: Х.Алтанчимэг Утас: 90060105 Цахим хаяг: Altanchimegkh@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг Утас/Факс: 976-70333141 И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn	<p>「 АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.БАТЦЭЦЭГ ТАНАА</p>
2023.02.17 № 84	
танай _____ -ны № _____ -т	
「 Өөрчлөлтгүй дүгнэлт 」	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p>	
<p>Архангай аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p>	
Дүгнэлтийн үндэслэл	
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p>	
Асуудлыг онцолсон хэсэг	
<p>Тайлант жилд Ардчилсан үндсэн хууль батлагдсаны 30 жил, Нутгийн удирдлагын шинэ тогтолцоо үүсэж хөгжсөний 30 ойн арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулсан байна. Тус арга хэмжээнүүдэд аймгийн засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 35,325.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, 7 арга хэмжээнд төлөвлөж зарцуулсан байна.</p>	
Бусад асуудлын хэсэг	
<p>Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 59 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилтийг 91.3 хувьтай үнэлсэн байна.</p>	
<p>Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.</p>	
Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага	
<p>Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.</p>	

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	10,770,720.00	11,020,720.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	10,770,720.00	11,020,720.00
35400	Хангамжийн материал	10,770,720.00	11,020,720.00
35420	Аж ахуйн материал	1,369,720.00	2,669,720.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9,401,000.00	8,351,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	44,856,545.32	31,872,332.93
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	44,856,545.32	31,872,332.93
39200	Биет хөрөнгө	44,856,545.32	31,872,332.93
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	163,700,000.00	163,700,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-158,750,000.00	-162,050,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	44,025,885.30	44,025,885.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,599,955.22	-18,252,697.70
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	50,698,189.00	50,698,189.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-43,217,573.76	-46,249,043.67
39301	Програм хангамж	5,860,000.00	5,860,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,860,000.00	-5,860,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	55,627,265.32	42,893,052.93
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	55,627,265.32	42,893,052.93
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	55,627,265.32	42,893,052.93
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	104,702,634.31	104,702,634.31
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	104,702,634.31	104,702,634.31
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-49,932,949.99	-62,667,162.38
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-78,115,740.01	-49,932,949.99
51220	Тайлант үеийн үр дүн	28,182,790.02	-12,734,212.39
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	857,581.00	857,581.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	55,627,265.32	42,893,052.93

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	686,858,446.00	1,337,212,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,674,546.00	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,674,546.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	10,674,546.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	676,183,900.00	1,337,212,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,460,000.00	285,616,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,111.00	796,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	37,020,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	58,460,000.00	247,800,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	617,723,900.00	1,051,595,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	617,723,900.00	1,051,595,800.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	658,675,655.98	1,349,946,512.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	658,675,655.98	1,349,946,512.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	535,414,715.00	729,793,230.64

Архангай аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	224,514,506.60	243,008,167.34
210101	Үндсэн цалин	155,852,363.30	210,722,791.34
210102	Нэмэгдэл	0.00	4,099,296.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	16,990,242.40	16,705,200.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	51,671,900.90	11,480,880.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,961,260.73	28,911,674.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,351,301.68	19,956,685.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,847,093.44	2,387,844.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,443,754.70	1,821,155.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	301,507.25	398,961.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,017,603.66	4,347,027.60
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,086,978.89	25,771,015.58
210401	Бичиг хэрэг	3,670,484.00	2,599,970.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,600,000.00	18,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,245,925.69	2,279,968.58
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,570,569.20	2,891,077.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,876,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	9,876,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,192,468.00	12,586,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,790,000.00	3,884,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	8,402,468.00	8,702,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	210,621,345.00	352,828,591.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	208,573,187.00	351,142,133.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	350,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,500,000.00	1,498,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	154,158.00	154,158.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	33,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,162,155.78	66,687,282.39
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,906,139.80	53,703,070.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	8,256,015.98	12,984,212.39
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	123,260,940.98	620,153,281.75
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	117,000,000.00	588,120,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	117,000,000.00	588,120,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,450,000.00	30,267,450.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	10,205,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,450,000.00	20,062,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,810,940.98	1,765,831.75
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,810,940.98	1,765,831.75
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	28,182,790.02	-12,734,212.39
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	28,182,790.02	-12,734,212.39

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
-----	----------	----------	------------

I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	676,183,900.00	1,337,212,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	676,183,900.00	1,337,212,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,460,000.00	285,616,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.00	796,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	37,020,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	58,460,000.00	247,800,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	617,723,900.00	1,051,595,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	617,723,900.00	1,051,595,800.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	659,589,100.00	1,337,212,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	659,589,100.00	1,337,212,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	536,178,159.02	717,059,018.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	224,514,506.60	243,008,167.34
210101	Үндсэн цалин	155,852,363.30	179,517,475.34
210102	Нэмэгдэл	0.00	27,607,588.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	16,990,242.40	16,705,200.00
210104	Урамшуулал	0.00	7,654,704.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	51,671,900.90	11,523,200.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,961,260.73	28,911,674.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,351,301.68	19,956,685.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,847,093.44	2,387,844.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,443,754.70	1,821,155.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	301,507.25	398,961.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,017,603.66	4,347,027.60
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,445,925.69	26,567,515.58
210401	Бичиг хэрэг	3,600,000.00	2,599,970.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,000,000.00	18,796,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,245,925.69	2,279,968.58
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,600,000.00	2,891,077.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,834,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	9,834,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,299,908.00	13,886,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,790,000.00	3,884,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	8,509,908.00	10,002,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	220,462,558.00	350,982,091.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	218,414,400.00	349,295,633.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,500,000.00	1,498,800.00

Архангай аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	154,158.00	154,158.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	33,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,660,000.00	53,703,070.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,660,000.00	53,703,070.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	123,410,940.98	620,153,281.75
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	117,000,000.00	588,120,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	117,000,000.00	588,120,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,600,000.00	30,267,450.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	10,205,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,600,000.00	20,062,050.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,810,940.98	1,765,831.75
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,810,940.98	1,765,831.75
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	16,594,800.00	0.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	16,594,800.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	16,594,800.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	16,594,800.00	0.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16,594,800.00	0.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-16,594,800.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-78,115,740.01	27,444,475.30
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-78,115,740.01	27,444,475.30
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	28,182,790.02	28,182,790.02
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-49,932,949.99	55,627,265.32
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-49,932,949.99	55,627,265.32
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-49,932,949.99	55,627,265.32
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-12,734,212.39	-12,734,212.39
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	104,702,634.31	857,581.00	-62,667,162.38	42,893,052.93

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Архангай аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,075,095,800.00	1,049,829,968.25	25,265,831.75	97.65%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,075,095,800.00	1,049,829,968.25	25,265,831.75	97.65%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	460,770,400.00	435,510,018.25	25,260,381.75	94.52%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,215,600.00	243,008,167.34	207,432.66	99.91%
210101	Үндсэн цалин	202,257,800.00	179,517,475.34	22,740,324.66	88.76%
210102	Нэмэгдэл	0.00	27,607,588.00	-27,607,588.00	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,797,800.00	16,705,200.00	4,092,600.00	80.32%
210104	Урамшуулал	0.00	7,654,704.00	-7,654,704.00	#DIV/0!
210105	Гэрээт ажлын хөлс	20,160,000.00	11,523,200.00	8,636,800.00	57.16%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,402,000.00	28,911,674.33	1,490,325.67	95.10%
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,673,400.00	19,956,685.17	716,714.83	96.53%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,432,200.00	2,387,844.25	44,355.75	98.18%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,945,700.00	1,821,155.37	124,544.63	93.60%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	486,400.00	398,961.94	87,438.06	82.02%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,864,300.00	4,347,027.60	517,272.40	89.37%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,771,400.00	25,771,015.58	384.42	100.00%
210401	Бичиг хэрэг	2,600,000.00	2,599,970.00	30.00	100.00%
210402	Тээвэр, шатахуун	18,000,000.00	18,000,000.00	0.00	100.00%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,280,000.00	2,279,968.58	31.42	100.00%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,891,400.00	2,891,077.00	323.00	99.99%
2107	Томилолт, зочны зардал	4,950,000.00	4,934,000.00	16,000.00	99.68%
210702	Дотоод албан томилолт	3,900,000.00	3,884,000.00	16,000.00	99.59%
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,050,000.00	1,050,000.00	0.00	100.00%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	126,720,000.00	103,182,091.00	23,537,909.00	81.43%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	125,000,000.00	101,495,633.00	23,504,367.00	81.20%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,500,000.00	1,498,800.00	1,200.00	99.92%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	170,000.00	154,158.00	15,842.00	90.68%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	33,500.00	16,500.00	67.00%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,711,400.00	29,703,070.00	8,330.00	99.97%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	29,711,400.00	29,703,070.00	8,330.00	99.97%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	614,325,400.00	614,319,950.00	5,450.00	100.00%
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	588,120,000.00	588,120,000.00	0.00	100.00%
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	588,120,000.00	588,120,000.00	0.00	100.00%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,205,400.00	26,199,950.00	5,450.00	99.98%
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	10,205,400.00	10,205,400.00	0.00	100.00%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	16,000,000.00	15,994,550.00	5,450.00	99.97%

Архангай аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,075,095,800.00	1,049,829,968.25	25,265,831.75	97.65%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	11.00	11.00	0.00	100.00%
620001	Удирдах ажилтан	2.00	2.00	0.00	100.00%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9.00	12.00	0.00	100.00%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	11.00	17.00	0.00	100.00%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8.00	8.00	0.00	100.00%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	2.00	4.00	0.00	100.00%
6500010	Гэрээт албан хаагч		4	0.00	-
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	1.00	1.00	0.00	100.00%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	285,616,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	285,616,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	281,549,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	796,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	796,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,952,500.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	8,952,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	247,800,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	247,800,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	24,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,067,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,067,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,067,500.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	285,616,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	285,616,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	796,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,020,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	247,800,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа ¹ илрээгүй, харин 10,506.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил² илэрч 3,675.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 6,831.0 төгрөгийн 3 албан шаардлага, 3 зөвлөмж хүргүүлэхээр шийдвэрлэлээ.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Архангай аймгийн ГХУСАЗСЗ-ын 2022 оны 09 дүгээр сарын 22-ны 48 тоот "Хамтарсан дадлага сургалт, эргүүл хяналт, шалгалт"-ын үйл ажиллагаанд 6,087.0 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд сургалт зохион байгуулсныг нотлох баримт хангалтгүй байна. Уг зардлаас 3,675.0 мянган төгрөгийг хоолны зардалд олгосон гэх боловч хэдэн хүнд хэдэн удаа хоолны зардлыг гаргасныг нотлох баримтгүй, үр ашиггүй зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх 3,675.0 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Тайлант жилд давхардсан тоогоор 58 удаагийн томилолтоор ажилласан албан хаагчдад 1,008.0 мянган төгрөгийн унаа, хоолны зардлыг давхардуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүлээ.

3.2.2 Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас Хэлмэгдэгсдийг санан дурсах өдөрт зориулсан урсгал шинжтэй 5823.0 мянган төгрөгийн зарцуулалт гаргасан нь Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ны 190 дүгээр "Төсвийн ангилал шинэчлэн батлах тухай" тушаалыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүлээ.

3.2.3 Тайлант онд аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн "Аймгийн ИТХ-ын ажлын албаны орон тоог батлах тухай" 10 дугаар тогтоолоор ажлын албыг 2 хэлтэс, 13 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулсан нь Сангийн яамнаас хянаж баталснаас 3 орон тоо хэтрүүлэн ажилласан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүлээ.

3.2.4 Төрийн албан хаагчдын томилогдсон байдлын судалгааг авч хянахад ИТХ-ийн нарийн бичгийн дарга нь 2020 оноос хойш түр орлон гүйцэтгэгчээр ажиллаж байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-т "Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан тушаалд энэ хуулиар тогтоосон шаардлагыг хангасан Монгол Улсын иргэнийг сонгон шалгаруулж томилно", 26.1-т "Төрийн захиргааны албан тушаалд энэ хуулийн 3.1.3-т заасан чадахуйн зарчмыг үндсэн

шалгуур болгож, түүнийг хамгийн сайн хангасан хүнийг томилно", 27.2-т "Төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан олон нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй. Томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарсан өдрөөс хойш энэ тухай мэдээллийг долоо хоногт, сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг 21 хоногт багтаан төрийн албаны холбогдох шатны байгууллагад хүргүүлнэ" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

- Урсгал үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Аймгийн ИТХ нь тайлант жилд хэт урсгал шинжтэй арга хэмжээнүүдэд зардлыг санхүүжүүлж, төсвийн хөрөнгийг арвилан хэмнэлтгүй, үр ашиггүй зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1“Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн хөрөнгийг арвилан хэмнэлттэй, үр ашигтай байхаар төлөвлөж зарцуулах

- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Авлигын эсрэг гэмт хэрэг, ой хээрийн түймрээс сэргийлэх зэрэг арга хэмжээнүүдэд зориулан 4,500.0 мянган төгрөгийн сурталчилгааны брошур хэвлүүлж олон нийтэд түгээсэн хийсэн гэх боловч ажлын тодорхой тайлангүй төсвийн хөрөнгийг арвилан хэмнэлтгүй, үрэлгэн зарцуулсан.

Өгсөн зөвлөмж: Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардлыг үндэслэлтэй төлөвлөж, зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулж, арвилан хэмнэлттэй үр ашигтай зарцуулах,

- Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас албан хаагчдад түлээ нүүрсний дэмжлэг олгохдоо ХХОАТ-ны суутгалыг тооцож аваагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийг мөрдөж, хуульд заасны дагуу суутгалыг тооцож авч байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
ИТХ	7	10,506	1	3,675.0	3	6,831.0	3						
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
ИТХ	1				1			
НИЙТ ДҮН	1				1			